

КОМУНІКАЦІЯ В ІНФОРМАЦІЙНУ ЕПОХУ ТА МОЖЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИФРОВОГО ОСЕРЕДКУ

Чорненко О. О.

Науковий керівник – д-р політ. наук, проф. Комарова Т.Г.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, каф. політології
м. Харків, Україна

e-mail: chornenkyi.o.o@gmail.com

The paper gives information about the influence of modern technologies on communication in the information age. In the last 50 years, digital communication technologies have developed rapidly and become accessible to most of mankind. New technologies have widely impacted the economy, enabling the development of e-commerce. Technological changes have affected politics, become a factor in the information society models development, and changed the communication of citizens with the state. It is concluded that communication has moved to the digital space and emphasized that technology has not only provided a new field for research but also new tools.

Поява нових електронних компонентів, та стрімкий розвиток цифрової техніки у другій половині ХХ-го сторіччя, значною мірою змінив вектор розвитку суспільств і їх комунікації по всьому світу. Еволюція інформаційно-комунікаційних технологій призвела до того, що сьогодні людство живе в умовах інформаційної епохи, яка має власні особливості. За останні 50 років технології електронної комунікації пройшли шлях від примітивних систем пересилки коротких повідомлень у локальній мережі зв'язаних між собою комп'ютерів на базі наукових центрів, які були доступні лише вузькому колу науковців та спеціалістів у сфері розвитку комунікаційних технологій, до сучасних систем електронного листування через глобальну мережу інтернет, соціальних мереж та веб-сайтів, доступних сьогодні значній частині людства. Впровадження оптоволоконних технологій стало однією з технічних детермінант зростання швидкості інтернет з'єднання, а оптимізація і нарощування виробництва цифрової техніки, зробило її доступною для широкого загалу, що в свою чергу спричинило зростання глобальних потоків інформації у світі. Таким чином на сьогоднішній день для інформації майже немає меж, і вона є доступною майже будь-де та у будь-який час. Сьогодні світ знаходиться у глобальній комунікаційній мережі, і події в його одній частині можуть мати відгук на іншій.

З точки зору економіки, цифрові технології у сфері комунікацій, в значній мірі спричинили трансформації у різних виробничих та бізнес процесах, і як ще на початку ХХІ зазначали науковці, що вже з кінця ХХ сторіччя світова електронна комерція у тому чи іншому вигляді постійно зростає, а на нашу думку, на сьогоднішній день деякі країни

доволі вдало інтегрували технології у державний устрій для оптимізації власних економік.

Стрімкі технологічні зміни не обійшли стороною політичне життя людства. На сьогоднішній день побудова постіндустріального суспільства не може обійтися без проведення широкомасштабних цифрових трансформацій, і це призводить до того, що можна сміливо говорити про його ототожнення з інформаційним суспільством. Якщо на початку ХХІ-го сторіччя мова йшла про доволі обмежене коло держав, які змогли побудувати інформаційне суспільство власними унікальними шляхами, та створити його моделі, котрі розглядаються як класичні (американська, фінська, сингапурська), то на сьогоднішній день багато інших держав вже досягли власних значних успіхів.

Інформаційно-комунікаційні технології в значній мірі змінили бачення взаємодії держави з власними громадянами, і особливо це помітно при розгляді динаміки розвитку у світі моделей електронного уряду на основі результатів довготривалих досліджень Організації Об'єднаних Націй, а саме «Індексу розвитку електронного уряду». Нові технології, і зокрема інтернет, можуть дозволяти оптимізувати комунікацію уряду з громадянами, і з такої точки зору, перші експериментальні проекти електронних платформ початку ХХІ-го сторіччя, на сьогоднішній день трансформувалися у повноцінні державні веб-портал и для надання інформації та послуг власним громадянам. Також партії та політичні діячі створюють власні повноцінні інформаційні веб-ресурси для донесення інформації до суспільства. Окремого великого значення з точки зору комунікації, набули різноманітні соціальні мережі. Вони дають людям можливості об'єднуватися у віртуальні спільноти для обговорення нагальних політичних проблем, та стають місцем для висловлення власної думки, або навіть протесту. Зауважимо те, що сьогодні багато державних органів та політичних діячів у різних країнах використовують соціальні мережі як платформи для швидкої комунікації з суспільством.

Таким чином можна зробити висновок, що у наш час комунікація перейшла у цифровий осередок, який містить велику кількість цінної для політологів інформації, і у цьому випадку постає питання можливості його дослідження. Інформаційно-комунікаційні технології, які досі знаходяться у стані непереривного розвитку, дають науковцям не тільки місце для досліджень, але й широкий набір засобів для їх проведення. Сьогодні цифрова техніка дає нові можливості для аналізу великих масивів цифрових даних, які знаходяться у мережі інтернет, і можуть бути доступними для науковців.

Загалом аналіз інформації з інтернет ресурсів для здобуття наукових даних можна виділити як окремий напрям досліджень з власними підходами і специфікою. Важливо зазначити, що різні доступні науковцям інтернет ресурси мають власні особливості, і це в свою чергу, має вплив на

вибір підходу для обробки інформації, яку вони містять. Якщо говорити про дані з соціальних мереж, то на сьогоднішній день переважною популярністю серед науковців користуються мережі Facebook та X (колишній Twitter), а здобуття даних може проводитися доволі різними шляхами в залежності від цілей, які ставлять перед собою науковці. Дослідження можуть включати у себе, як обробку великих масивів цифрової інформації зі здобуттям даних на основі ключових елементів (наприклад ключових слів), так і більш контрольовані дослідження з залученням користувачів-добровольців, які постійно взаємодіють з науковцями та дають їм дозвіл на аналіз діяльності у соціальній мережі. Також зауважимо, що деякі соціальні мережі можуть надавати дослідникам інструменти для аналітичної обробки даних. Щодо даних з веб-ресурсів (веб-сторінки партій, організацій, державні веб-портали), то для аналізу їх вмісту можна використовувати метод веб-скрапінгу, який дозволяє у доволі короткий час здобути необхідну інформацію та дані у структурованій формі. Для роботи з інформацією, котра є доступною в інтернет мережі у вигляді цифрових текстових документів, доцільним може бути використання засобів автоматичного комп'ютерного аналізу текстів. Хоча такий підхід має деякі обмеження та недоліки, але все одно дозволяє суттєво скоротити час здобуття, обробки та структуризації даних з цифрових текстових джерел.

Список використаних джерел:

- 1 Авксентьева Т.Г. Політика і влада в інформаційну епоху: український контекст: моногр. Харків: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. 324 с.
2. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства. Київ: Ваклер, 2007. 304 с.
3. Чорненький О.О. Використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій в політологічних дослідженнях // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Питання політології». 2022. №42. С. 38 – 44.
4. Castells M. Networks of outrage and hope: Social movements in the Internet age. John Wiley & Sons, 2015. 328 p.
5. E-GovernmentDevelopmentIndex (EGDI).UN E-Government Knowledgebase URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index> (дата звернення: 03.03.2024)